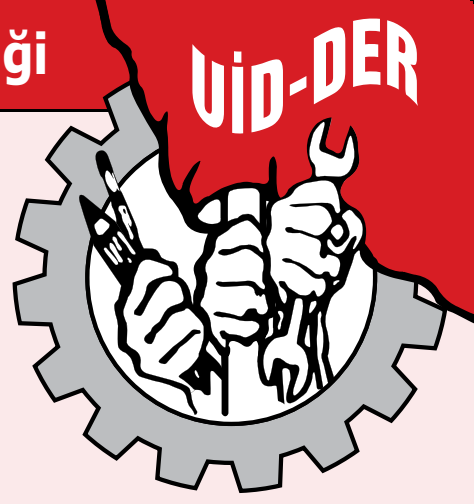

İŞÇİ DAYANIŞMASI

Uluslararası İşçi Dayanışması Derneği Bülteni • 15 Temmuz 2017 • No: 112

Toplumı çürüten, dünyayı cehenneme çeviren

Kapitalizmi İnsanlığın Başından Defedeelim!

Kapitalizmde üretim tüm toplumun yararı ve ihtiyaçları için değil, sadece patronların kârı için yapılır. Kâr elde etme dürtüsü her şeyin önüne geçer, hırs ve rekabet yıkıcı bir işlev görür. Bu yıkımdan insan da, doğa da nasibini fazlasıyla alır.

Nasıl bir dünyada yaşadığımızı anlamak için manzaraya bakmak yeterli: Ne yana baksak yoksulluk, savaş, acı, şiddet ve kaos! Ne yana baksak haksızlık, riyakârlık ve çürüme! İnsanlar karamsar, umutsuz ve mutsuz. Tüm dünyada topluma tam bir cinnet ve insanlıktan çıkma hali egemen. Çünkü dünyada kapitalist sömürü düzeni hüküm sürüyor ve sermaye sınıfına hizmet eden bu düzen dünyayı cehenneme çeviriyor!

Patronlardan, düzen siyasetçilerinden, devlet üst düzey yöneticilerinden ve bunların medyadaki temsilcilerinden oluşan küçük bir azınlık bütün insanlığa hükmediyor. İş artık çığırından çıkmış durumda ve kimi büyük patronlar ya da düzen düşünürleri bile artık bu gerçeği kabul ediyorlar. Kâh sosyal

adaletsizliğin tehlikeli boyutlara geldiğini, kâh sosyal patlamaların beklendiğini, kâh doğayı ve dünyayı aşırı tahrip ettiklerini itiraf ediyorlar.

Gel gör ki bu düzenden onların çıkarı var, bu düzende onlar efendi, onlar kral, onlar sultan. Hal böyle olunca kapitalizmi yoksul işçi ve emekçilerin gözünde aklamaya çalışıyorlar. “Aslında kapitalizm insanlığa en yararlı sistemdir ama bize vicdanlı kapitalizm lazım” mealinde sözler sarf ediyorlar. Oysa vicdanlı bir kapitalizm yoktur ve olamaz. Kapitalizm vahşi, insana ve doğaya yabancı, değdiği her şeyi çürüten, akıl dışı bir sistemdir.

Kapitalizmde tüm üretim araçlarının sahibi patronlar sınıfıdır. Toprak, fabrikalar,

makinereler, bankalar, şirketler, ulaşım araçları, gökdelenler, barajlar, santraller, madenler, silahlar, petrol kuyuları onlarıdır! Gazeteler, televizyonlar, para, güç ve iktidar, her şey onlarıdır! Toplumun çoğunluğunu oluşturan işçi sınıfı ise mülksüzdür. Sistemin temelindeki bu yaman çelişki her şeyi belirliyor. Her şey gelip bu toplumsal çelişkinin üzerine oturuyor. İşçi geçinebilmek, yaşayabilmek için elinde olan tek şeyi, işgücünü satmak zorundadır. Aldığı üç kuruş ücretle karnını zar zor doyurur, patronlar sa işçilerin sırtından onlara ödediklerinden çok daha fazlasını kazanırlar. İşçiler daha çok çalıştıkça patronlar daha çok zengin olur, işçiler ise daha çok yoksullaşır.

Kapitalizmde üretim tüm toplumun yararı ve ihtiyaçları için değil, sadece patronların kârı için yapılır. Kâr elde etme dürtüsü her şeyin önüne geçer, hırs ve rekabet yıkıcı bir işlev görür. Bu yıkımdan insan da, doğa da nasibini fazlasıyla alır. İşte egemenlerin ve onların sözcülüğüne soyunanların yüceltmeye çalıştığı, “daha iyisi yok” dediği kapitalizm:

- Dünyada sadece 8 insanın serveti dünyanın yarısının (3 buçuk milyar insanın) sahip olduğu zenginliğe eşit. 100 milyondan fazla evsiz insan var. Her gün 800 milyon insan aç kalıyor.
- Teknolojinin geldiği düzey sayesinde, mevcut işlerin çalışabilir nüfusa dağıtılmasıyla herkes iş sahibi olabilir; işçilerin günde 3 buçuk saat çalışması tüm ihtiyaçların karşılanması için yeterli olabilir. Ancak dünyada 1 buçuk milyar işsiz var ve çalışma süresi ortalama 12 saati aşmış durumda.
- Çalışma koşulları tüm dünyada daha kötüye gidiyor. İş saatleri uzuyor, emeklilik yaşı yükseliyor. Taşeronluk ve güvencesizlik yaygınlaşıyor. Emekçilerin, işçilerin borç yükü artıyor. Sosyal harcamalar kısıyor.
- Teknoloji öyle gelişti ki bir günde dünyanın bir yerinden bir yerine gitmek, uzay istasyonları inşa etmek, okyanus altlarında nükleer silahlar denemek, yerin 700 metre altından kömür çıkarmak mümkün. Ama maliyet gözle bakılan iş güvenliği önlemlerinin alınmaması nedeniyle sadece Türkiye’de ayda ortalama 150 işçi can veriyor.
- Kadına yönelik şiddet, taciz, tecavüz, çocuk istismarı, suç oranları, intihar oranları, antidepresan ve uyuşturucu kullanımı artıyor.

Gelecekte çok daha fazla insan kapitalizmin yıkılması gerektiğini görecektir ve kavrayacak. İnsanın insanı sömürmediği, savaşların, işsizliğin, açlığın, mülteci dramlarının olmadığı bir dünya kurmanın mümkün olduğu düşüncesini daha fazla insan sahiplenecek.

- Suriye ve Irak’taki savaşta ölen insanların haddi hesabı yok. Yemen’de bombalar ve kolera masum çocukların canını almaya devam ediyor. Filistin kan ağlarken, İsraili ve Türk patronlar el ele vermiş bölgede doğal gaz arıyor. Afganistan, Nijerya, Sudan, Ukrayna gibi pek çok bölgede çatışmalar devam ediyor. Ortadoğu’da kan ve gözyaşı kurumuyor. Paylaşım savaşı yeni bölgelere yayılıyor.
 - Milyonlarca insan mülteci durumunda. On binlerce mülteci denizlerde boğularak öldü, ölüyor.
 - Göçmen düşmanlığı, İslamofobi, milliyetçilik, faşizm tüm dünyada yükseliyor. Anti-demokratik polis devleti uygulamaları, olağanüstü haller, darbeler, siyasi sarsıntılar toplumun üzerindeki baskıyı artırıyor.
 - Tüm dünya liderleri sözde barıştan bahsediyorlar ama silahlanma yarışı ve savaşlar almış başını gidiyor. Dünyada sadece bir saatte silahlanmaya harcanan para 115 milyon dolar.
 - Doğaya verilen zarar ve küresel ısınma dünyadaki canlı yaşamı tehdit ediyor. “Doğal” denilen afetler can almaya devam ediyor.
- Kardeşler, tüm bunlar ipliği çoktan pazara çıkan kapitalist kâr düzeninin doğal sonuçlarıdır. Çok açık ki kapitalizm insanı ve toplumu çürütüyor, dünyayı cehenneme çeviriyor. Bu cehennemin zebanileri olan kapitalistler yalanlarına kanmamızı, onlara itaat etmemizi ve kanaatkâr olmamızı öğütüyorlar. Tüm imkânlarını işçi sınıfını uyuşturmak, onu yeni bir dünya kurabilme kabiliyetinden ve gücünden mahrum bırakmak için kullanıyorlar. Kapitalizmi yıkılmaz ve sarsılmaz göstermeye çalışıyorlar.
- Kapitalizmin yarattığı umutsuzluk, dünyanın birçok köşesinde derinden derine öfkenin birikmesine neden oluyor. Gençler başta olmak üzere, giderek daha fazla işçi-emekçi kapitalist sömürü düzenine karşı tepkisini dile getiriyor. Gelecekte çok daha fazla insan kapitalizmin yıkılması gerektiğini görecektir ve kavrayacak. İnsanın insanı sömürmediği, savaşların, işsizliğin, açlığın, mülteci dramlarının olmadığı bir dünya kurmanın mümkün olduğu düşüncesini daha fazla insan sahiplenecek. Çünkü kapitalizm insanlığa yıkımdan başka bir şey veremez ve zulüm düzeni sonsuza dek sürmez. Emekçilerin yaşamını cehenneme çeviren kâr düzeni yıkılmalıdır! İnsanlığın ve doğanın kurtuluşu sosyalizmedir! ■

Suriyelilere Tecavüz ve Şiddetten Kim Sorumlu?

6 Temmuz sabahı Sakarya'nın Kaynarca ilçesinde 9 aylık hamile bir kadın ve 10 aylık çocuğu başları ezilerek öldürüldü. Bu vahşetin ardından ortaya çıkan ayrıntılar, kapitalizmin dünyayı nasıl cehenneme çevirdiğinin, toplumu ve insanları nasıl çürüttüğünün bir göstergesidir. Öldürülen Emani Er-Rahmun henüz 20 yaşındaydı. Eşi Halid Er-Rahmun ile birlikte 1 yıl önce Türkiye'ye gelmişti. Emperyalist savaş nedeniyle cehenneme dönen Suriye'nin İdlib kentinden, savaş ve ölümden kurtulmak, gelecekteki çocuklarını büyütmek için gelmişlerdi Türkiye'ye. Ancak arkalarında bıraktıklarını sandıkları zulüm ve ölüm onları burada da yakaladı.

İlk çocuklarının ardından ikinci çocukları da burada dünyaya gelecekti Er-Rahmun çiftinin. Baba bir tavuk kesimhanesinde iş bulmuştu. Hem komşuları hem de eşinin iş arkadaşları olan iki kişi genç kadını takip etti, taciz etti. Suriyeli çiftin evini bastılar, genç kadına işkence ettiler, tecavüz ettiler ve hem kendisini, hem karnındaki bebeğini hem de 10 aylık bebeğini katlettiler.

Pek çoklarının gözünde onlar "Suriyeli"ydi. "Suriyeliler" vatanlarını savunmamış kaçıp buralara gelmişlerdi. Buranın halkı yoksullukla boğuşurken onlar devletin imkânlarından yararlanıyor, krallar gibi karşılanıyorlardı. Ev kiralalarının yükselmesinin, işsizliğin nedeni onlardı. Türkiye'yi istila etmişlerdi, her yerde onlar vardı. Pistiler, tacizciydiler, hırslıydılar. Burada sahipsizdiler ve para için pek çok şeye katlanmak zorundaydılar! İşte bu zehirli bakış açısı, Suriyeli hamile bir kadını ve masum bir bebeği öldüren canilerin yaratılmasına katkı koydu.

Bu olayın arkasında sadece insanlıktan çıkmış iki caniyi görmek, bu canileri yaratan sistemi görmemek, Suriyeli emekçi insanları mülteci durumuna düşürenleri, onları bu denli korumasız ve zayıf bir konuma itenleri görmemek körlük değilse zalimlikdir. Esad rejimini devirmek için Suriye'ye müdahale eden, mültecileri kullanan, sınır kapılarını açan iktidar, onları "geçici koruma altındaki misafir" olarak niteledi. **Mültecilik hakkı vermedi.** Kaderleriyle, nasıl yaşayacaklarıyla, yabancısı oldukları bir topluma nasıl ayak uyduracaklarıyla, "geçici" de olsa

nasıl korunacaklarıyla ilgilenmedi. Onları **Avrupa ile pazarlık konusu** etti. Suriyeliler, yoksulluk, işsizlik ve milliyetçi kıskırtmalar nedeniyle tepkilerin, nefretin hedefi haline getirildiler ve bu durumu değişikliğe uğratacak hiçbir şey yapılmadı. Cinayetler, linç ve saldırı girişimleri engellenmedi, sorumluları cezalandırılmadı. Bu durum, kadına yönelik şiddeti azdıran politikalarla da birleşti ve Emani ile bebekleri yürekleri dağlayan bir katliamın pençesine sürüklendi.

Bir taraftan Suriyeliler için "onlar kardeşimizdir" diyen, ama onları **ucuz işgücü olarak sermayenin hizmetine sunan** siyasi iktidarın sözcüleri, öte taraftan milliyetçiliği kıskırttıkça kıskırtıyorlar. Tüm dünyanın Türkiye'ye düşman olduğu, kimsenin Türkiye'nin büyümesini istemediği, Türkiye'nin parçalanmak istendiği algısını yaratıyorlar toplumda. Kıskırılan milliyetçilik kör, hedefsiz bir öfkeye dönüşüyor. Zaten kapitalizm altında insanlıktan çıkartılan örgütsüz ve bilinçsiz insanlar, milliyetçi duygularla dolup tüm yabancıları ve bu arada Kürtleri düşman olarak görüyorlar. **Sakarya vakasının altında bizzat siyasi iktidarın bu milliyetçi politikaları var.**

Emani'nin ve bebeklerinin katledilmesine ve bu katliamı gerçekleştiren canilere gösterilen tepki elbette haklı bir tepkidir. Ancak ne yazık ki Emani son olmayacak. Savaşlar oldukça mülteciler olacak, erkek-egemen zihniyet oldukça kadına yönelik şiddet olacak, sömürü oldukça çaresiz emekçiler olacak. **Emani, hem kadın hem emekçi hem de mülteci olduğu için böyle bir "intikamın" kurbanı oldu.** Mültecilere ve kadına yönelik şiddet ve sömürü gözyaşlarıyla, temennilerle, lanetlemelerle sona ermeyecek. **Bu şiddetin temelinde kapitalizm var.** Dünyayı cehenneme, erkeği canavara, kadını ve mülteciyi kurbanına dönüştüren kapitalizmdir. **Kapitalizm gözyaşı seliyle değil, örgütlü mücadeleyle yıkılır.** Örgütlü mücadele ise hiçbir sınır ve farklılık tanımadan birleşmiş işçi ellerinin harcıdır. Suriyeli, Türk, Kürt, Arap ayırmadan birleşen işçiler, caniler yaratan kapitalizmin son bulmasını sağlayacaklardır. ■

Başka Bir Dünya Yok, Tek Seçenek Mücadele!

■ Gebze'den bir metal işçisi

Kapitalistler arası rekabet, kâra dayalı, plansız ve aşırı üretim, doğal kaynakların tahrip edilmesi, bunun sonucu olan küresel ısınma, nükleer atıklar, savaşlar... Dünyamız her geçen gün bir yok oluşa doğru sürükleniyor. Felaket senaryoları bitmek bilmiyor. Kimi bilim insanları ise yaptıkları araştırmalarla, yayınladıkları makalelerle bu senaryoya katkı koyuyorlar. Son çözümlerden birini de dünyaca ünlü fizikçi Stephen Hawking ortaya attı. Hawking, iklim değişikliği, astroid çarpması, salgın hastalıklar ve aşırı nüfusun dünyada kalınması durumunda insanlığı yok edeceğini belirtiyor. 2117 yılına kadar dünyayı terk etmemiz gerektiğini söyleyen bilim insanı, buna gerekçe olarak nükleer savaş ihtimallerini, küresel ısınmayı ve genetik olarak tasarlanan virüsleri gösteriyor.

Bugün **dünyada on bin ile on beş bin arasında nükleer silah olduğu söyleniyor.** Bu bombaların 2500 tanesi aynı anda ateşlenirse kuzey Amerika kıtasını dünyadan silbilecek güçtedir. Bu bombaların 13 bin tanesi ise dünyayı tamamen galaksiden yok edebilecek seviyededir. Peki, dünyayı yok edebilecek kadar bomba neden üretilmiş ve daha da fazlasının daha da yıkıcılarının üretimi neden devam etmektedir? Bildiğimiz üzere atılan iki nükleer bomba var. Bu bombalarla 220 bin insan hayatını kaybetti. Etkileri hâlâ geçmiş değil. Bombaların atıldığı coğrafyalarda doğan çocuklarda genetik bozukluklar görülmekte hatta o topraklarda ot dahi bitmemektedir.

Küresel ısınma da dünyayı gün geçtikçe daha fazla etkiliyor. Sanayi toplumuna geçiş ile birlikte fosil yakıt tüketimi hızla arttı. 1750'li yıllar ile günümüz arasında atmosferdeki karbondioksit oranı %40 artmış görünüyor. Şu anda mevcut enerji ihtiyacının büyük bir

bölümü petrol, kömür ve doğal gaz gibi fosil yakıtlardan elde ediliyor. Bu yakıtların yakılmasıyla birlikte **sera gazı etkisi** de artmaktadır. Bu gazlar uzay ile dünya arasındaki tampon bölge olan atmosferde güneş ışınlarını tutup atmosferin ve dünyanın ısısını arttırmaktadır. Isıda 2 derecelik bir artış daha olursa buzullar eriyip iklimleri hızlıca değiştirebilir. Isınma kutuplarda buz kaybını hızlandırır, bu da ısınmayı hızlandırır ve zincirleme reaksiyon halinde ilerler. İklim değişiklikleri, kuraklık, seller, şiddetli kasırgalar gibi aşırı hava olaylarının sıklığı ve etkisinde artış, okyanus ve deniz suyu seviyelerinde yükselme, okyanusların asit oranlarında artış, buzulların erimesi... Bunların sonucunda bitkiler, hayvanlar ve ekosistemlerin yanı sıra insanlar yani kısacası tüm biyolojik çeşitlilik ciddi risk altına girer.

Yeni bir dünya aramak yerine dünyamızı yıkıma uğratan şeyi ortadan kaldırmalıyız. Çünkü dünya tüm insanlığın ortak yuvasıdır. Hawking'in dediği gibi bir kaçış yolu olsa bile bu yol sadece zenginlere açık olacaktır, işçiler, yoksul emekçiler için bir çözüm olmayacaktır. Günümüz dünyasında her şey para demek. Bugünün dünyası emeğin sömürülmesine dayalıdır. Emek hırsızları kaçacak bir dünya bulmak için çabalayadursunlar. Biz emeğiyle dünyayı var edenlerse şunu görmeliyiz: Kapitalizm insanlığı bir yok oluşa doğru sürüklüyor. Bir yanda açlık, sefalet diğer yanda sınırsız zenginlik, bu hoyrat bir adaletsizliktir. Dini imanı daha fazla kâr elde etmek olan kapitalistler gözlerini kırpmadan doğayı tahrip ediyorlar. Şunu bilmeliyiz ki kapitalist sistem tüm canlılar için tehdidin ta kendisidir. Bu tehdidi ortadan kaldırmaksa bizim elimizdedir. Örgütlenelim ve bu kahrolası düzeni yıkmak için birleşelim. Mücadeleyi ilmik ilmik, hep birlikte, yarınlarımız için örelim. Çünkü biz biliyoruz ki dünya yerinden oynar işçiler birlik olursa. ■

Kıdem Tazminatı Caiz Değilmiş!

■Şirinevler'den bir işçi

Birkaç hafta önce Cübbeli Ahmet Hoca olarak bilinen Ahmet Mahmut Ünlü'nün daha önce yaptığı bir açıklamanın görüntüleri yeniden haberlere yansımıştı. Bir televizyon kanalında katıldığı programda "kıdem tazminatı almak caiz midir?" sorusuna "caiz değil, çünkü kıdem tazminatı işçinin hakkı değil. Maaşını almış. Kendi çıkarsa alamıyor, patron çıkarırsa alıyor. Hakkı olsa kendi de çıkarsa alması lazım. Demek ki hakkı değil" diye cevap vermişti. Cübbeli'nin öylesine, gelişi güzel, bilinçsizce konuşmadığı çok açık. Besbelli ki kendisine sipariş edilen bir konuyu dile getiriyor ve patronların ağızıyla konuşuyor. Patronların ağızıyla konuşuyor ve bunu "din hocası" kimliğiyle yaparak kıdem tazminatına saldırısını meşurlaştırmaya çalışıyor. Oysa Cübbeli'nin söyledikleri baştan sona yanlış ve maksatlı.

Kıdem tazminatı işçinin ücretinin ödenmemiş, geleceğe ertelenmiş bir parçasıdır. İşçilerin mücadeleye kazandığı bir haktır. İşçilerin işten atılmasını zorlaştıran, iş güvencesi sağlayan bir mekanizmadır. Kendi çıkarsa da çı-

karılsa da tazminat bir işçinin kazanmış olduğu bir haktır. Tabir uygunsuz, bal gibi de, anasının ak sütü gibi de haklıdır, helaldir!

Patronlar ve hükümet işçilerden gelecek tepkilerin önünü kesebilmek için her yola başvuruyorlar. Bizleri "müjdeli haber"lerle, Cübbeli Hoca gibi kişilerin yaptığı konuşmalarla uyutmaya çalışıyorlar. Yeni yasayı kabul ettirmek için yapılan açıklamalarla çeşitli yalanlar ortaya atıyorlar. Utanmadan dini de buna alet ederek işçilerin dini duygularını istismar ediyorlar. Medyayla, sözde hacılarla hocalarla bizi bu haktan vazgeçirmenin yollarını arıyorlar.

Oysa aynı işyerlerinde ortak sorunları yaşayanlar biz işçileriz. Yeri geliyor ailelerimizden çok birbirimizle vakit geçiriyoruz. Aslında bizim de aile gibi olmamız, patronların bu kandırmacalarına karşı birlik olmamız gerekir. Patronlar yalanlarını arttırdıkça, haklarımıza saldırdıkça bizim hıncımız da kat be kat artıyor. İşçiler kıdem tazminatı konusunda kararlılığını sürdürdükçe patronlar istediğini alamaz. Bunun için kararlılık ve inatla kıdem tazminatımıza sahip çıkalım! Çünkü kıdem tazminatımıza yönelik tehlike ortadan kalkmış değildir. ■

Bir İşçi mi, 6 Bin Lira mı?

■Tuzla'dan bir iş güvenliği uzmanı

Gün geçmiyor ki iş cinayetleri olmasın, insanlar hayatlarını göz göre göre kaybetmesin. İş cinayetleri ne yazık ki ana haber bültenlerinin satır aralarında birer cümlelik haberlerden öteye geçmiyor. Duyabildiklerimiz dışında gördüklerimiz, birebir şahit olduklarımız ise meselenin yakıcılığını daha da derinden hissettiriyor.

Kartal bölgesindeki bir şantiyede 57 yaşlarındaki bir işçi kafasına tuğla parçasının isabet etmesi sonucu hayatını kaybetti. İşçi, moloz yığınlarının döküldüğü alandan kırık palet almaya çalıştığı esnada, üst katlardan palet atılıyordu. Paletlerle birlikte atılan bir tuğla parçası kırık paletleri almaya çalışan işçinin kafasına çarptı. Hastaneye kaldırılan işçi akşam saatlerine doğru hayatını kaybetti. Ölmeseydi, yaklaşık bir sene sonra emekli olacak ve köyüne dönüp ömrünün geri kalanını çocuklarıyla birlikte geçirecekti. Fakat iş cinayetine kurban gitti.

Olaydan sonra izlediğim kamera kayıtlarında işçinin yere yığılmasıyla birlikte elini kaldırdığını gördüm. O

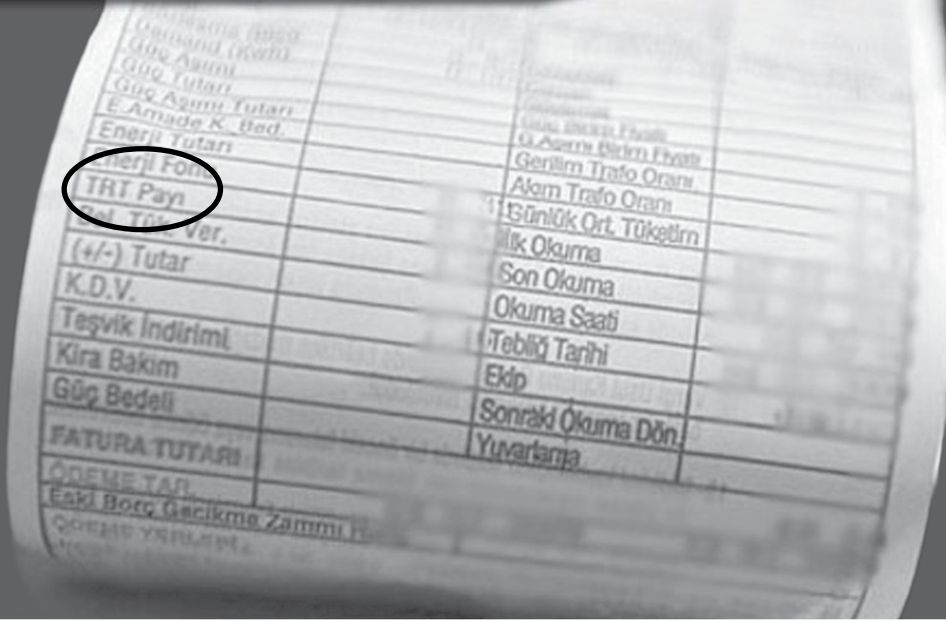
anda belki bir arkadaşının onu fark etmesini diliyordu. Şok içerisinde sessiz bir çığlık koparıyor, ama sesini kimseye duyuramıyordu. Bir işçinin daha iş cinayetine kurban gitmeden önceki son anları... Hâlâ gözümün önünde bu görüntüler!

Hayatını kaybeden bu işçiyi düşündüm, şantiyede olan bitenler üzerine düşündüm: Neden öldü? "Kaza" önlenemez miydi? Ne yapılmalıydı? Bir İSG uzmanı olarak olaya baktı-

ğında yapılması gerekenler çok açık bir şekilde ortadaydı. Şantiyede malzemenin gelişigüzel atılmasını önlemek için moloz kulesi diye adlandırılan özel bir alan yapılmış olsaydı, bu cinayet yaşanmayacaktı. Bu önlemin maliyeti ise sadece 6 bin lira. Bir işçinin hayatına mal olan, bir ailede yeri doldurulamayacak olan birinin, bir eşin, bir babanın, bir insanın hayatının ederi bu kadardı patronlar için!

İş güvenliği tedbirleri alındığı takdirde kolaylıkla iş kazalarının önüne geçilebilir. Ama iş güvenliğini maliyet olarak gören patronlar sınıfı işçilerin hayatını hiçe saymaya devam ediyor. Başta şantiyeler olmak üzere birçok alanda patronlar üretimin her koşulda devam etmesini ve işçilerden daha çok çalışmalarını istemektedir. Ölümün önüne geçebilmenin, hayatlarımıza sahip çıkabilmenin yolu açıktır. Bunun için sürekli denetimler yapılmalı ve patronların gerekli önlemleri alması sağlanmalıdır. İşçilerin canını hiçe sayan kâr arzusu ile dolu patronlar sınıfının karşısına örgütlü işçiler olarak dikilmek hayati önem taşıyor. ■

TRT'nin Hizmeti Patronlara, Maliyeti İşçilere

■ Sancaktepe'den bir işçi

AKP hükümeti patronların üzerindeki “yükleri” kaldırmaya devam ediyor. İşçilerin ücretlerinden, yaptıkları harcamalardan, ellerindeki telefonlardan, her şeyden vergi kesilirken, patronların ödediği vergiler iyice düşürülüyor. Son olarak Haziran ayında Mecliste kabul edilen Üretim Reform Paketi ile elektrik faturalarında “TRT katkı payı” adı altında kesilen vergi patronlar için kaldırıldı.

Malatya Ticaret ve Sanayi Odasında düzenlenen ekonomi istişare toplantısında konuşan Maliye Bakanı Naci Ağbal, elektrik faturasının içerisinde sanayicinin ödediği TRT payını kaldırdıklarını ifade etti: “Sanayicilerimizin yıllardır şikâyet ettikleri bir konuydu bu. Sanayiciler zaten yüksek miktarda elektrik tüketiyor. Bir de bunun içerisinde TRT payı olarak bilinen bir maliyet de ödüyorlardı. Biz, yapmış olduğumuz düzenlemeyle sadece Sanayi Sicil Belgesine sahip işletmelerin elektrik tüketim bedelleri üzerinden alınan TRT payını kaldırıyoruz.”

İşçilerin paralarıyla yayını sürdürülen devletin kanalı iktidar olduğu dönemde işçilere yönelik hak gasplarını katlayarak arttıran hükümetin propagandasını yapıyor. İktidarın ve patronların ideolojisini işçilere empoze edecek haberler, diziler, yayınlar yapıyor.

patronların geliriyle işçilerin geliri aynı oranda mı? Patronların üzerindeki vergi “yükünü” gören hükümet, açıklık ve yoksulluk sınırında ücret alan milyonlarca işçiyi neden görmüyor ve onların üzerindeki yükü kaldırmıyor? Patronların ödediği TRT katkı payı kaldırılırken diğer taraftan ise cep telefonunda yüzde 6, bilgisayar ve tablet-

lerde yüzde 2, kara taşıtlarında binde 4, diğer taşıtlarda 10 binde 1, TV alıcılarında yüzde 10, görsel ve işitsel her türlü cihazlarda yüzde 10 olarak alınan TRT payını işçi ve emekçilerin sırtına yüklüyorlar.

Sadece 2015 yılında TRT'nin 1 milyar 776 milyon lira olan gelirinin 843 milyonu elektrik faturalarından, 679 milyon lirası ise bandrol gelirinden oluşuyor. Yani gelirlerin yarısından fazlası işçilerden, emekçilerden kesilen vergilerden geliyor. Peki, işçilerin vergileriyle ihya olan TRT işçilerin haklarına, mücadelelerine, taleplerine hiç yer veriyor mu? Bunun cevabı hepimizin bildiği gibi koca bir hayır. Pek çok kanalı ve radyosu olan TRT'de milyonlarca işçinin çalışma koşulları hiç gündeme gelmedi. Ne yasaklanan grevler, ne direnişteki işyerlerine yönelik polis saldırıları ne de kıdem tazminatının gaspına karşı bir haber yapıldı. İşçilerin taleplerine yer verilmedi. İşçilerle ilgili haberlerin tümü hükümetin yalanlarını, saldırılarını “müjde” diye sunan aldatıcı haberlerdi. Tüm yayınlarda açıkça taraf tutuluyor ve bu taraf işçilerin tarafı değil. Yani TRT patronlara hizmet veriyor ama maliyeti işçilere yıkılıyor.

İşçilerin paralarıyla yayını sürdürülen devletin kanalı iktidar olduğu dönemde işçilere yönelik hak gasplarını katlayarak arttıran hükümetin propagandasını yapıyor. İktidarın ve patronların ideolojisini işçilere empoze edecek haberler, diziler, yayınlar yapıyor. İşçi sınıfını soyup soğana çevirenler, işçilerin paralarıyla kendi yalanlarını medya üzerinden yapıyor.

“Katkı payı”, “vergi” adı altında işçi ve emekçilerden milyonlarca lira toplanmaktadır. Toplanan bu paralar işçi ve emekçilerin yararına kullanılmıyor. İşçiler seslerini yükseltmedikçe, mücadele edip yapılanların hesabını sormadıkça bu düzen, bu sömürü çarkı böyle sürüp gidecektir. ■

Dizilerin Dünyası Kimin Dünyası?

Van'a televizyon geliyor. Yıl 1974. Belediye binasının önünde halk toplanmış. Belediye başkanı, halka televizyonun maharetlerini, içinde insanların oynadığını, sadece sesini duymakla kalmayıp Zeki Müren'i artık görebileceklerini anlatıyor. Kalabalık içinden bir ses, "Zeki Müren de bizi görecek mi?" diye soruyor. Vizonte filminde bir kasabanın televizyonla tanışması böyle anlatılıyor. Televizyon sayesinde birileri bizi "görmekle" kalmadı neredeyse onunla yönetir hale geldi.

Uzun saatler çalışıp, yorgun argın evimize ulaştığımızda şöyle bir kanepeye uzanıp, elimize kumandayı almak çoğumuzun alışkanlığı haline gelmiş durumda. Özellikle kadınların hemen her gün takip ettiği en az bir dizi var. Bu diziler tıpkı diğer televizyon programları gibi izleyen emekçi kitleleri kendi gerçek durumundan uzaklaştırıyor. İnsanları uyuşturuyor. Zenginlik ve güç hayalleriyle uyutuyor. Sömürücü sınıfı, zenginleri iyi, özenilmesi gereken insanlar olarak sunarken yoksulların hak aramasını kötülüyor.

Esas oğlan, esas kız gerisi teferruat. Kahraman hep zengin, ya da eninde sonunda zengin olacak. O dizilerde hikâyeleri anlatılanların yedikleri önlerinde yemedikleri arkalarında, evlerinde hizmetçileri vardır. Hiç yorulmazlar, terlemezler, hiç çalışmazlar. Deniz manzaralı, şehre tepeden bakan koca ofislerinde çok güçlü görünürler. Para sanki işçilerin sırtından kazanılmamakta, musluktan akmaktadır. Büyük büyük evler ya da konaklar vardır. Hele kadınlar, evleri sanki mağaza gibidir, aynı kıyafet ikinci kez giyilmez. İhtişam, şatafat, gösteriş, lüks arabalar, şoförler, hizmetçiler, bakıcılar, havuzlar ve daha neler neler... Kimi zaman açık açık ama çoğu zaman alttan alta yalan değirmenleri işletiliyor, emekçilerin bilinci esir alınıyor.

Kiminde iş bulan esas kız işe alınır ama ne kadar ücret alacağını sormaya utanır. "Koskoca gönlü zengin patrona ücret sormak ayıptır. Sana iş verilmiş, ekmek verilmiş, ücret düşük de olsa razı ol" fikri işlenir. Bir örnek daha: Genç patron iflas etmiş. Bankalar kredileri geri istemiş. O ise elinde kalanlarla ilk iş işçilerin maaşlarını ödemiş. Sanki gerçek hayatta ortalık böyle patron kaynıyor. Patron bu kadar "duyarlı, iyi yürekli" olunca işçiler de patronlarını düşünmeliler, öyle değil mi? Hakları için bir araya geldikleri asla gösterilmeyen işçiler, patron için bir

araya geliyor ve tüm paralarını birleştiriyorlar. Bu parayı duygusal sahneler eşliğinde patrona veriyorlar. Patron zor dönemi atlatsın çünkü onun paraya işçilerden daha fazla ihtiyacı var. Lüks otomobili, evi, lüks kıyafetleri ve de diğer konforları olmadan patron yaşayabilir mi?

Bir başka diziden bir başka sahne: Esas kız, büyük patronun küçük patron olan kızı. Mağrur, alımlı, bir o kadar gösterişli. Bu havayla cam atölyesine giriyor. Ofisine yeni girmişken işçilerin iş bıraktığını öğreniyor. Hışımına çoğunluğu kadın olan işçilerin toplu halde beklediği üretim atölyesine giriyor. İşçilere "ne istiyorsunuz?" diye höykürüyor. İşçilerin temsilcisi olan kadın işçi öne çıkıp büyük patronun kendilerini mağdur ettiğini, hak ettiklerini vermediğini, şimdi de evlerini ellerinden almakla tehdit ettiğini söylüyor. "Bu şekilde işe devam etmeyeceğiz. Haklarımızı istiyoruz" diyor. Kibirli patroniçe atölyedeki cam vazolardan birini hiddetle yerinden alıp işçi kalabalığının tam ortasına vurup kırıyor. "Kapı orada, çalışmak istemeyen çıksın gitsin" diyor. O mağrur, narin, alımlı patroniçenin içinden sınıf kını ve kibri fişkırtıyor. İşçilere arkasını dönüyor, sahneden çekiliyor. Bir anda esas oğlan görünüyor ve kıza dönüp "sana hayran olmamak mümkün değil, sorunu ne güzel çözdün" diyor. Derken arkadan bir sahne geçiyor: İşçilerin birliği dağılmış, hemen birbirlerine bağırıp çağırmaya, korkudan harıl harıl çalışmaya başlamışlar. Sorunlarını çözmek için başlattıkları mücadeleleri başlamadan bitmiş. Elbette buradan alınacak bir mesaj olmalı! Bu sahneyi izleyen işçinin güven hissetmesi ve "evet haklarımız için birleşmemiz lazım" demesi mümkün değil. Amaç da zaten bu düşüncenin oluşmasının önüne geçmektir.

Ortalama haftada 45-50 tane dizi film yayınlanıyor. Bu dizi filmlerde çalışan figüran ve set işçilerinin iş güvencesiz, çoğu zaman sigortasız, uzun ve ağır çalışma koşullarının da üstü örtülüyor, setlerde öldüklerinin de. Ama onların hikâyesi de bu dizilerde anlatılmaz. Bizi kendi gerçekliğimizden kopartan, örgütsüzlüğe mahkûm ederek hayallerle avutanlar, "köşeyi dön, umut et, büyük düşün" diyerek alın terimizle semirmeye devam ediyorlar. Ama bu iş hep böyle gitmez, gitmemeli. Televizyondan akan zehre karşı örgütlü mücadeleyle direnmeliyiz. ■

Dünyada Kapitalizme

G-20 Zirvesi: On binler sömürücülere karşı!

Dünyanın en büyük ekonomilerine sahip 19 ülkenin ve AB'nin oluşturduğu G-20 Zirvesi, bu yıl 7-8 Temmuzda Almanya'da toplandı. Dünya genelinde işçi ve emekçi kitlelerin yaşam standartları giderek kötüleşiyor. Yoksulluk yaygınlaşıyor. Çünkü üretilen tüm zenginlik giderek daha az insanın elinde birikiyor. Dünya ekonomisinin %85'ini, küresel ticaretin %75'ini kapsayan G-20'ye karşı tepkiler büyüyor. Emekçilerin adaletsizliğe öfkesi artıyor. Hamburg'da toplanan zirve öncesi, on binlerce kişinin katıldığı ve günler süren protesto gösterileri gerçekleştirildi.

Zirvenin toplanmasından yaklaşık bir hafta önce başlayan eylemlere, Alman Sendikalar Birliği de destek verdi. Alman hükümeti Hamburg'u adeta polisle kuşattı ve limana savaş gemileri çekti. Polis, keyfi yasaklamalara ve adaletsizliğe karşı çıkan eylemcilere saldırdı, buna rağmen gösterilere katılım artarak devam etti.

Eylemciler, G-20 zirvesinin dünya üzerindeki eşitsizliğe ayna tuttuğunu belirttiler. Kapitalizme karşı genel bir hoşnutsuzluğun ifade edildiği eylemlerde öne çıkan mücadele konuları; derinleşen yoksulluk, doğanın tahribatı ve iklim değişiklikleri, yayılan savaş, yükselen ırkçılık ve artan baskılar oldu. Renkli gösterilerin de yer aldığı eylemlerde, kapitalizmin dünyayı cehenneme ve insanı yürüten ölümlere çevirdiği vurgulandı. G-20 zirvelerinde alınan kararlar, dünya çapında açlık, savaş ve iklim felaketi gibi 'cehennem' andıran koşullar yaratıyor.

Dünya çapında kapitalist sömürü düzeninin neden olduğu acılar artık kendini daha çok hissettiriyor. Sömürücü kapitalistlere verilecek en güzel cevap dünya işçilerinden gelen ortak sesle olacaktır. Yeryüzünü ateşe veren egemenleri ve onların düzeni kapitalizmi laik olduğu yere gönderecek ve insanlığa nefes aldıracak olan işçi sınıfının örgütlü mücadelesidir.

Sırbistan'da Fiat-Chrysler otomobil işçileri grevde

Sırbistan'ın Kragujevac şehrinde bulunan Fiat-Chrysler fabrikası işçileri 27 Haziranda iş bıraktı. İşçiler, geçinebilecekleri bir ücret istiyor. Son derece kötü koşullarda çalışan işçiler, mücadele etmeden bu koşulların düzelmeyeceğini ifade ediyorlar. Az işçiyle çok iş yapılmasını isteyen Fiat yönetimi, yeterli işçi çalıştırmıyor. Ağır koşullarda uzun saatler çalışmak zorunda bırakılan işçiler ise genç yaşlarında meslek hastalıklarına yakalanıyorlar. Kışın soğukta

yazın ise dayanılmaz sıcakta çalışmak zorunda kalan işçiler, işsizlik şantajıyla yasal mesai saatleri dışında çalıştırılıyor. İşçiler hastalandıkları zaman patronların anlaşmalı olduğu hastanelere gönderiliyor ve hastalıklarını "ispatlamaları" isteniyor.

Fiat işçilerinin başlıca talepleri şu şekilde:

- Ücretlerin 38.000'den 45.000 dinara çıkması
- Toplu taşımının olmadığı çalışma saatlerinde ulaşım ücretlerinin ödenmesi
- Daha önce üzerinde anlaşmaya varılan ikramiye ödemelerinin yapılması
- İş yükünden dolayı, işçi sayısının artırılması

İtalyan menşeli Fiat, Sırbistan'da dış yatırımlar adı altında kurulan fabrikalardan birisi. Ancak Sırbistan'da bu şekilde kurulan fabrikaların maliyetleri devlet bütçesinden karşılanıyor. Devlet fabrikayı kuruyor ve özelleştiriyor. Bununla da yetinmeyen devlet, işçilerin sosyal güvenlik ödemelerini de bütçeden karşılıyor. Buna karşılık Fiat, ödemekle yükümlü olduğu çok sayıda vergiden muaf kınıyor. Böylece büyük bir maliyetten kurtulan şirket, çok daha fazla kazanç elde ediyor. İşçiler ise daha çok sömürülüyor.

Devlet bu tip özelleştirmeler sayesinde üretimin ve

Karşı Öfke Büyüyor

istihdamın artacağını ve ülkenin büyüyeceğini dile getiriyor. Ancak büyüyen tek şey patronların kârları oluyor. İşçilerin bu politikaya karşı tepkileri artıyor. Satın alma gücünün hızla düştüğü ve çalışma koşullarının giderek kötüleştiği şartlara tepki gösteren işçiler, mücadelede kararlı olduklarını belirtiyorlar.

İsveç'te temizlik işçilerinin eylemleri sürüyor

İsveç'in başkenti Stockholm'de temizlik işçileri, 5 Temmuzda greve çıktılar. Stockholm Belediyesi, işçilerin ger-

ve anahtar konularındaki talepleri karşılanıncaya kadar eylemlere devam edeceklerini belirtiyorlar.

Temizlik işçileri, Reno Norden adlı taşeron şirkette çalışıyorlar. İşçiler, iş yükü artarken Ekim ayında yürürlüğe girecek ücretlerin düşük belirlenmesine tepki gösteriyorlar. Temizlik işçilerinin grevi, günlük 10 bin hanenin çöpünün alınmaması anlamına geliyor.

12 Temmuzda Liselotta adlı taşeron firmada çalışan işçiler de, Reno Norden'deki işçi kardeşlerine destek vermek için iş bıraktılar. Ardından Malmö'deki temizlik işçileri de dayanışma için iş bırakacaklarını açıkladılar.

Refahın yüksek olduğu ülke olarak sunulan İsveç'te 2000'li yılların başından beri işçiler, taşeronlaştırma ve özelleştirme saldırılarıyla karşı karşıya kalıyorlar. Bunun işçiler açısından anlamı, iş yükünün arttırılması, ücretlerin ise reel anlamda düşürülmesi, iş güvencesinin ortadan kaldırılmasıdır. İşte İsveçli temizlik işçileri, bu saldırılara karşı mücadele veriyorlar.

İngiliz emekçiler kemer sıkma politikalarına hayır dedi

İngiltere'de on binlerce işçi ve emekçi hükümetin ekonomik kesinti politikalarına karşı 1 Temmuzda bir yürüyüş gerçekleştirdi. On binlerce kişi Muhafazakâr Parti iktidarını istemediğini dile getirdi. Grenfell Tower yangınına protesto eden ve adalet isteyen dövizlerin taşındığı mitingde kitle, felaketlere yol açan sosyal hizmet kesintilerini protesto etti.

Eylemi örgütleyen Kesintilere Karşı Halk Meclisi adlı grup, yaptığı açıklamada "tasarruf ve özelleştirme adı altında hayata geçirilen ekonomik yaptırımlara karşı yürüyoruz" dedi. Ayrıca mücadelelerinin "iyi bir sağlık hizmeti, eğitim sisteminde iyileştirme, konut, iş ve herkes için daha iyi bir yaşam" için olduğunu belirtti.

Kemer sıkma politikalarına dur demek için, Muhafazakâr Partinin iktidarda kalmasının "Bir Gün Bile Fazla!" olacağı sloganıyla düzenlenen mitingde konuşan İşçi Partisi Lideri Corbyn; "Biz, birleşmiş, kararlı bir halkız. Biz bölünmeyecek ve sosyal kesintilere izin veremeyeceğiz" dedi. Corbyn, konuşmasının devamında şunları ifade etti: "Sosyal adaletle birlikte, ırkçılığa ve bizleri ayırmaya çalışan her şeye karşı büyümeye devam edeceğiz."

Her alanda kesintiye giden hükümet, sosyal hakları tırpanlamaya devam ediyor. Bu nedenle protesto gösterilerine katılan eylemcilerin tepkileri ve talepleri ortaktı. Eyleme katılanlar, hükümet kemer sıkma politikalarından vazgeçinceye kadar mücadelenin süreceğini dile getirdiler. ■

çekleştirdiği iş bırakma eyleminin aniden gerçekleştirildiğini ve yasadışı bir grev olduğunu ileri sürüyor. Temizlik işçilerinin eylemleri, Ekimden itibaren geçerli olacak ücret için yapılan görüşmelerin tıkanması, çöp toplama kamyonları ve istasyonlarının anahtarlarının toplanarak dijital sicil kayıtlarına geçirilmek istenmesi üzerine patlak verdi.

İşçiler, anahtar toplama işleminin işten atmaları kolaylaştıracağını düşünüyorlar. İşçilerin eylemleri üzerine şirket, 50 işçiyi işten çıkardığını açıklamıştı. Fakat işçiler, eylemlerinde kararlı olduklarını gösterince şirket geri adım atmış işbaşı yapmalarını istemişti. Ne var ki, işçiler ücret

İşçiler Susmuyor!

Petrol işçisi uyardı

Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığının (TPAO) kendi bünyesinde yürüttüğü saha hizmetleri faaliyetlerinin TPIC'e (Turkish Petroleum International Company) devredilmesini içeren kararın Bakanlar Kurulu'na sunulması üzerine işçiler, 5 Temmuzda bir eylem yaptı. Petrol-İş üyesi işçiler ve sendika yöneticileri, TPAO'nun Ankara'daki Genel Müdürlük binasında oturma eylemi gerçekleştirdi.

AKP hükümetinin TP'yi Varlık Fonu'na devretmesiyle beraber, özelleştirme ve taşeronlaştırma adımları da hızlandı. TP'nin kendi bünyesindeki saha hizmetlerini TPIC'e devretmek istemesi de bu kapsamda atılan adımın bir parçası. Petrol-İş Sendikası yönetimi adına yapılan açıklamada, "Türkiye Petrolleri'nin küçültülmesi anlamına gelen bu devir, bir tasfiye ve taşeronlaştırma operasyonudur! Türkiye Petrolleri, sadece arama ve üretime dayalı, küçültülmüş ve istihdamı daralmış bir şirket haline getirilmek istenmektedir. Adıyaman, Batman, Trakya Bölge Müdürlükleri ve Ankara Genel Müdürlükte çok sayıda işçiyi etkileyecek olan bu kararlar, istihdam güvencesizleşecek ve azalacaktır. Türkiye Petrolleri işçisi, işine, ekmeğine ve geleceğine sahip çıkmak için bugün buradadır. Kararlı bir şekilde bu tasfiyeye karşı çıkmaktadır."

Oturma eylemi gerçekleştiren işçiler, Enerji Bakanlığı'nın sendika ile görüşme, sorunları dinleme ve daha önce verilen sözleri tutma yönünde beyanda bulunması üzerine eyleme son verdi. Bununla ilgili açıklama yayınlayan sendika yönetimi, Petrol-İş'in ve işçilerin TP'nin küçültülmesi ve zayıflatılmasına izin vermeyeceklerini bir kez daha vurguladı.

İzmir'de deniz ulaşımında grev

İzmir Büyükşehir Belediyesi'ne bağlı İzdeniz A.Ş.'de, Türkiye Denizciler Sendikası (TDS) ile şirket arasında devam eden toplu iş sözleşmesi görüşmelerinde anlaşma sağlanamaması üzerine, 250 işçi greve çıktı. 12 Temmuz saat 06.00'dan itibaren vapur ve feribot seferleri durdu. TDS Genel Başkanı Hasan Pekdemir, basına yaptığı açıklama, İzmir Büyükşehir Belediyesi'nin denizde

çalışanlara sıfır, karada çalışanlara yüzde 9 zam dayatmasına karşı greve çıktıklarını ifade etti. Pekdemir, grevin üçüncü gününde yaptığı açıklamada, Belediye Başkanı Aziz Kocaoğlu'nun hiçbir sendikayla anlaşma yapamadığını ifade ederek, Kocaoğlu'nu işçilerin taleplerini kabul etmeye çağırıldı.

Diam işçilerine uluslararası destek ve basın açıklaması

Tuzla'da üretim yapan Diam Vitrin fabrikasında, işçilerin Birleşik Metal-İş Sendikası'na üye olmaları üzerine, patron 12 Mayıs'tan bu yana toplam 95 işçiyi işten çıkardı. Atılan işçiler, Birleşik Metal-İş Sendikası'yla beraber fabrikanın önünde basın açıklaması gerçekleştirdi. İşçilerin eylemine IndustriALL Avrupa Genel Sekreteri Luc Triangle de destek verdi. İşçiler, "İşten Atılan Diam İşçileri Adalet İstiyor" pankartı açtı. Basın açıklamasını yapan Birleşik Metal-İş Sendikası Genel Başkanı Adnan Serdaroğlu, Fransız sermayeli Diam Vitrin yönetiminin Türkiye'yi istedikleri gibi yasaları delebilecekleri bir ülke olarak gördüklerini belirtti. Luc Triangle ise, Fransız şirketinin işçilerin haklarına saygı göstermemesinin kabul edilemeyeceğini vurguladı.

AKG işçileri Alman Başkonsolosluğu önünde eylem yaptı

İzmir'de Alman sermayeli AKG Termo Teknik'te, patronun 37 işçiyi işten çıkarması üzerine işçilerin başlattığı direniş, 29 Mayıs'tan bu yana devam ediyor. AKG işçileri, işten çıkarmaları protesto etmek için 9 Temmuzda Balçova'daki Almanya Başkonsolosluğu önünde basın açıklaması gerçekleştirdi. "Sendikal haklar Almanya'da hak, Türkiye'de yasak mı?" sorusunu soran işçiler, şirkete, sendikal haklara saygı duyması çağrısında bulundu.

Birleşik Metal-İş Sendikası İzmir Şube Başkanı Ali Çeltik, AKG'nin ucuz işçilik ve daha fazla kâr için Türkiye'ye geldiğini belirtti. Sendikanın AKG işçileri sendikalaşınca kadar direnişini sürdüreceğini belirtti. ■

Meğer OHAL Grevleri Yasaklamak İçinmiş!

1 5 Temmuz darbe girişiminin birinci yıl dönümü vesilesiyle Uluslararası Yatırımcılar Derneği'nin düzenlediği toplantıda konuşan Cumhurbaşkanı Tayyip Erdoğan, OHAL'i neden sürdürdüklerine açıklık getirdi. Sermaye temsilcilerine konuşan Erdoğan, OHAL'in amacının onları işçi grevlerinden korumak olduğunu itiraf etti.

Erdoğan'ın sözleri aynen şöyle: "Olağanüstü hali biz iş dünyamız daha iyi çalışsın diye yapıyoruz. Soruyorum, iş dünyanızda herhangi bir sıkıntınız, aksamanız var mı? Biz göreve geldiğimizde OHAL vardı. Ama bütün fabrikalar grev tehdidi altındaydı. Hatırlayın o günleri. Şimdi böyle bir şey var mı? Tam aksine. Şimdi grev tehdidi olan yere biz OHAL'den istifadeyle anında müdahale ediyoruz. Diyoruz ki hayır, burada greve müsaade etmiyoruz, çünkü iş dünyamızı sarsamazsınız."

Bu itiraf, OHAL'in neden sürdürüldüğünü bir kez daha gözler önüne serdi. "FETÖ" nün belini kırma, darbeyi engelleme adı altında OHAL ilan eden siyasi iktidar, fırsat bu fırsat, tüm demokratik hakları ortadan kaldırdı ve tüm devlet iktidarını tek kişinin eline verdi. Tam da itiraf edildiği gibi, OHAL'i bahane ederek canının istediğini yapmakta, özellikle işçi grevlerini yasaklamaktadır.

Sendikalar, söz konusu açıklamaya tepki göstererek derhal OHAL'in kaldırılmasını istediler. 2017'nin başında EMİS'e bağlı işyerlerinde greve çıkmak isteyen Birleşik Metal-İş üyesi 2 binden fazla işçinin grevi yasaklanmıştı. Bir açıklama yayınlayan sendika şöyle dedi: "Bu son derece üzücü ve bir o kadar da düşündürücü açıklamanın üstelik böylesine önemli bir toplantıda yapılmış olması ülkeyi yönetenlerin sadece işçilere ve grev hakkına bakış açısını değil aynı zamanda demokrasi anlayışını da açıkça ortaya koymaktadır."

DİSK ise, yaptığı açıklamada, grevlerin yasaklanmasının asıl gerekçesinin sermayenin çıkarları olduğunu altını çizdi: "AKP iktidarı döneminde 13, OHAL döne-

minde 5 grev 'milli güvenliği', 'genel sağlığı' veya 'finansal istikrarı bozucu' olduğu gibi gerekçelerle ertelenmiş, aslında yasaklanmıştır. Erdoğan'ın son açıklamaları, grev yasaklarının asıl gerekçesinin sağlık veya güvenlik değil işverenlerin çıkarlarının korunması olduğunun devletin en tepesinden teyit edilmesidir."

Grev, işçilerin mücadelesiyle kazanılmış demokratik bir haktır. Grevi yasaklamak demek, işçilerin demokratik hakkına el koymak demektir. Grev, işçilerin üretimden gelen güçlerini kullanmaları demektir. Grev hakkına sahip olmayan işçi, patron karşısında eli kolu bağlı demektir. Grev hakkı elinden alınan işçiye açıkça kölelik koşullarına boyun eğ, direnme, hakkını arama denmektedir. İşçilerin grevini yasaklayan AKP hükümeti, aleni bir şekilde, hiç utanıp çekinmeden sermayenin hizmetkarlığını yapıyor ve bunu itiraf ediyor.

Gerçekte iktidar sahiplerinin işçileri-emekçileri düşündüğü falan yok. Tek düşünceleri ceplerini doldurmak, ayrıcalıklarını ve iktidarlarını korumaktır. AKP hükümeti de, aynı daha önceki hükümetler gibi sermayenin hizmetinde olan bir hükümettir.

AKP sözcüleri, lafa gelince halkın içinden geldiklerini ve işçileri düşündüklerini söylüyorlar. Halk dalkavukluğu yaparak, halktan gözükerek oy topluyorlar. Tüm işçi kardeşlerimiz artık bu gerçeği görmek zorundadır. Gerçekte iktidar sahiplerinin işçileri-emekçileri düşündüğü falan yok. Tek düşünceleri ceplerini doldurmak, ayrıcalıklarını ve iktidarlarını korumaktır. AKP hükümeti de, aynı daha önceki hükümetler gibi sermayenin hizmetinde olan bir hükümettir.

Tarihten de biliyoruz ki, tüm iktidar sahipleri, yalanla, hile ve hurdayla ellerine geçirdikleri gücün sonsuza dek süreceğini sanırlar. Ama zalimce uygulamaların da bir sınırı vardır ve gün gelir hakları ellerinden alınan ve kölelik derekesine indirilen işçi sınıfı yeter demesini de bilir! ■

Böylesi Yaşamak Değil!

Emekçi kadının durup düşünmek, sorgulamak için pek az vakti vardır. Öyle çok yük yüklenmiştir ki sırtına, bir kere geldiği bu dünyada kısacık yaşamını kimlerin belirlediğini, nasıl bir cendereye sıkıştırıldığını, kendisi ile aynı sorunlarla boğuşan ne çok emekçi kadın olduğunu pek az düşünür. Öyle bir koşturmaca ile geçer ki hayatı, şöyle bir durup sorgulamaya fırsatı olmaz. Oysa bir kere sorgulamaya başladı mı ona normal gelen, “zaten böyle olur” dediği pek çok şeyin normal olmadığını, küçük bir azınlık tarafından topluma dayatıldığını görür. Şöyle derinden bir düşünsek aynı torna tezgâhından çıkmışçasına hepimizin “kaderinin” aynı şekilde yazıldığını görürüz. Bize biçilen rolleri oynamak zorunda bırakıldığımızı görürüz. Bir avuç azınlığın zevk ve sefa içinde yaşaması için insanlıktan çıkıp birer makineye dönüştürüldüğümüzü görürüz.

Elif Çağlı şiirinde bu gerçeği anlatıyor. Her birimiz kendi dört duvarımızda sürdürdüğümüz yaşamları “özel” hayat zannederken aslında ne kadar “genel” bir hayat yaşadığımızı çok yalın bir dille gözler önüne seriyor. Ve böylesi bir yaşamın anlamını sorguluyor. Emekçi kadınlar olarak çifte sömürüye maruz kaldığımız bu düzende gelin biz de bu şiirin dizelerinde sorgulayalım hayatlarımızı.

Aynı zil sesleriyle uyanmak uykulardan

İki kara zeytin tanesi atıştırmak

Hep aynı yollardan geçmek mi yaşamak?

Bir masanın, bir tezgâhın başında tüketmek bir günü daha

Hep aynı otobüslerde yorgun yüzlere eklenmek mi?

Öyle değil mi gerçekten? Haftanın 5 ya da 6 günü her sabah işe yetişme telaşıyla çıkıyoruz evden. Her gün gittiğimiz yol aynı çileli yol değil mi? İster masa başında ister tezgâh başında, ne iş yapıyor olursak olalım günümüzün en verimli saatlerini patronu daha zengin etmek için harcıyoruz. Bütün gün patronlar için çalıştıktan sonra enerjimiz bitmiş vaziyette evlerimizin yolunu tutuyoruz. Akşam bindiğimiz otobüste ya da servisteki yorgun yüzlerle eklenmiyor mu bizim de yüzümüz?

Ertesi gün çalışmak için gereken enerjiyi evde dinlenerek yerine koymak isteriz ama emekçi kadının çilesi evde de devam eder. Yemek, ev işi, çocuk derdi derken bir de

bakar ki enerjisinin kırıntısı da yitip gitmiş. Sonra? Sonra? daha kötü ya. Günümüzün en güzel, en verimli saatlerini çalan patronların bizimle işi bitmemiştir daha. Çünkü insan düşünen bir varlıktır ve kendisine kalan zamanda içinde yaşadığı düzeni sorgulayabilir! O halde bu zamanı da çalmak gerek. Ona beynini uyuşturacak, hiçbir şeyi sorgulatmayacak bir araç gerek. Bu öyle bir araç olmalı ki hayallerini, isteklerini belirlemeli, onları oyalamalı, kendilerine ait olmayan dertleri, tasaları yüklemeli sırtlarına, onları borçlandırma pahasına sürekli satın almaya teşvik etmeli, erdemsizliği erdem, ahlâksızlığı ahlâk yapmalı! Elif Çağlı'nın kara kutu dediği televizyondur bu araç. Ve işte patronlar için harcadığımız bir günün sonunda kara kutunun karşısında geçirdiğimiz saatleri de yine onların düzeni sürsün diye heba ederiz. Yaşamımızın tek düzeliği bizi rahatsız ettiğinde “yeni” bir şeyler isteriz. Yeni bir dolap, yeni bir mobilya, yeni bir giysi... Oysa bunların hiçbiri bizim hayatımızı yenilemez, bize yeni dostluklar, çıkarsız ilişkiler kazandırmaz. İşte böyle doğar, büyür ve sona erer yaşamlarımız.

Akşamlarında bir kara kutuda yitirmek mi anlamı?

Aynı saatlerinde yatıp gecelerin hep aynı şeylere

uyanmak mı?

Çekilebilir kılmak için yaşamı, çekilmez şeylerin tuzağına

kapılmak mı?

Erişmek varken dostlukların tadına, bir eşyanın boş

düşüyle oyalanmak mı?

Elif Çağlı “Böylesi yaşamak değil” diyor. Biz de öyle diyoruz. Yaşamak, yaşamının anlamının farkına varmaktır. Sadece bugünü görmek değildir, geçmişi anlamaktır, geleceği güzelleştirebilmektir yaşamak. Yaşamak, bu düzenin çelişkilerinin, haksızlıklarının farkına varıp ona karşı dövüşmektir. Ancak o zaman yaşamımız anlam kazanır, gerçek dostluklar kurar, çocuklarımız ve tüm insanlık için aydınlık bir geleceği var edebiliriz.

Değil be kardeşim değil,

Böylesi yaşamak değil.

Yaşamak, yeşermek bitkiler gibi,

Yaşamak, dönüşmek geleceğe.

Güçlü ellerle kavrayıp çelişkiyi

Birlikte dövüşüp, birlikte büyütme geleceği. ■

İşsizlik ve Gençlik

■ Sefaköy'den genç işçiler

Yapılan araştırmalara göre Türkiye, dünyanın 18. büyük ekonomisine sahip ülkesidir. OECD (Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Teşkilatı) raporuna göre Türkiye, dünya işsizlik sıralamasında 6. sırada yer alıyor. Dünyanın en büyük 20 ekonomisi arasında bulunan ülkede işsizliğin oldukça yüksek, insanların refah düzeyinin bu kadar düşük olması büyük bir çelişki değil mi?

Ülkede işsizlik her geçen yıl daha da artmaktadır. Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) verilerine göre, Mart 2017'de toplam işsizlik oranı geçen yıla göre %1,6 artarak %11,7'ye yükseldi. Genç nüfusta işsizlik oranı ise daha iç karartıcı durumda. 15-24 yaş arası toplam genç nüfusta işsizlik oranı %3,5'lik artışla %22,6 oldu. Bu genç nüfus içinde üniversite mezunu olanların işsizlik oranı %13,9 puanla oldukça yüksek. Bu durumu somutlayacak olursak, 982 bin üniversite mezunu diplomaları ellerinde iş arıyor. Yani şu anda her 5 gençten birisi işsiz dolaşiyor. Okullarını bitirip iş aramaya başlayan gençler, bin bir türlü zorlukla karşılaşılıyor. Bunlar arasında en yaygın sorun ise işverenlerin iş tecrübesi araması. Tüm iş görüşmelerinde gençlere "daha önce nerelerde çalıştınız?", "kaç yıllık iş deneyiminiz var?" benzeri sorular soruluyor. Üniversiteyi yeni bitirmiş bir gençte iş tecrübesi aranması, yoğun işsizlik nedeniyledir ve patronların bahanesidir.

Gençler hayatlarının onlarca yılını okul sıralarında dirsek çürüterek geçiriyor. Okul bittiğinde ise tecrübesiz olduklarından ya işe alınmıyor ya da buldukları işte devam edebilmek için patronların bütün dayatmalarını kabul etmek zorunda kalıyorlar. İş bulamayan üniversite mezunu binlerce genç, kendi mesleği dışında işlerde çalışmak mecburiyetinde kalıyor. Güvencesizliğe, her an işini kaybetme korkusuna sürükleniyor. Bu durum gençleri intiharlara sürüklüyor, sosyal yıkımlara yol açıyor. Özellikle

Yıllarını okul sıralarında dirsek çürüterek geçiren gençler, okul bittiğinde ya işe alınmıyor ya da buldukları işte patronun dayatmalarını kabul etmek zorunda kalıyor. İş bulamayan üniversite mezunu binlerce genç, kendi mesleği dışında işlerde çalışmak mecburiyetinde kalıyor. Güvencesizliğe, her an işini kaybetme korkusuna sürükleniyor.

bu durum gençlerin geleceğe dair umutlarını kaybetmesine neden oluyor.

AKP hükümeti geçtiğimiz yıl "İstihdam Seferberliği" adı altında gençlere İŞKUR üzerinden iş bulabileceklerini duyurmuştu. "Gençlerimiz işsiz kalmayacak" diyerek başlatılan bu seferberlikle daha önce hiç çalışmamış, taptaze gençler işe alınıyor. Tabii ki bunu gençliği çok düşündüğü için değil, yaş dolayısıyla uzun çalışma saatlerine, fiziksel olarak zor çalışma koşullarına daha elverişli oldukları için yapıyor. Üstelik İŞKUR'un İşbaşı Eğitim Programı ile işe alınan gençlerin maaşları 6 ay boyunca yine işçilerin maaşından kesilerek biriken işsizlik fonundan karşılanıyor. Ayrıca bu 6 ay süresince işçilerin sigorta primi yatmıyor. Yani bir taşla birçok kuş vurmuş oluyorlar. Hükümetin sunduğu "çözüm" işsizliğe ilaç olmuyor. Çünkü 6 ayın sonunda patron istemezse anında bu işçileri işten çıkarabiliyor. Genç işçiler iliğine kadar sömürülüp tekrar işsizliğe mahkûm ediliyor.

Zor koşullar altında okutulan veya küçücük yaşta çalışmak zorunda kalan gençlerin durumu ortadadır. Bu düzen böyle devam ettikçe patronlar üzerimizde hüküm sürmeye devam edecekler. Onlar gençleri, enerjileri fazla, çok çalışır, yorulmazlar diye işe alıyorlar. Fakat biz gücümüzü onları zengin etmek için değil onların düzenini yok etmek için kullanmalıyız. Örgütlenip gücümüze güç katalım. Kapitalizmin mezarını kendi ellerimizle kazalım. ■

Şiir ve Mücadele: A. Kadir

Bazı şiirler vardır, bize ayna tutar. Toplumu, nasıl yaşadığımızı ve nasıl bir tarihe sahip olduğumuzu gösterir. 1917'de İstanbul'da doğan ve asıl adı İbrahim Abdulkadir Meriçboyu olan A. Kadir de şiirlerinde, yaşadığı dönemin toplumsal yaşantısını işlemiştir. Ezilenlerin tarafını tutmuş ve ezenlere karşı mücadele etmiştir. Sürgünlere ve hapis cezalarına mahkûm edilse de o hiçbir zaman şiirleriyle egemenlerin karşısına dikilmekten vazgeçmemiştir. 1940'larda Avrupa'da işçi sınıfını ezen faşizm iktidardaydı ve Türkiye'deki egemenler de Hitler'in düzenine özeniyorlardı. Bu yüzden baskılar A. Kadir'in peşini hiç bırakmamıştır. Özellikle savaşların halkların yararına olmadığını haykıran şiirleri faşistler tarafından adeta topa tutulmuştur.

Seni bir gün
Çekip aldılar topraktan,
Benzedin köksüz bir ağaca.
Önce öğretiler sana uygun adımları,
Sonra büyük şehirlerini gösterdiler Avrupa'nın,
En muazzam saraylar karşısında bile sen
Evini unutmadin.

Bu şiir yayınlandığı dönemde "vatana ihanet, gençleri askerden soğutma" gerekçesiyle ihbar edildi dönemin sıkıyönetimine. Şair, sürgünlerle ve yasaklarla geçen yaşamına rağmen ezilenlerin sorunlarını anlatmaktan vazgeçmemiştir. Savaşlarda yaşanan zorlukları ve halkın çektiği acıları birebir aktarmıştır.

Ömrümde görmedim böyle bir gün
Yarım dilim ekmek önümde,
Düşünüyorum alevden ülkeleri.

Savaş devam ederken 1943 yılında "Tebliğ" adlı ilk şiir kitabını yayınlamıştır. Buradaki şiirler savaşın halkların çıkarına olmadığını haykırmaktadır. Savaşın acı yönlerini ve anlamsızlığını ortaya koymaktadır.

Varşova'da kaputun kaldı,
Dunkerke'te arka çantan.
Düştü bütün fotoğrafların Sivastopol'da.
Bir şafak vakti Paris'te bıraktın zavallı yüreğini,
Kurşuna dizilenler karşısında

Bu satırların yer aldığı Tebliğ kitabı hemen toplatılmış ve Abdulkadir Meriçboyu sürgüne gönderilmiştir. Fakat O, yılmamış ve şiirlerini ezilenler için yazmaya devam etmiştir. Hoş geldin Halil İbrahim, Dört Pencere, Mutlu Olmak Varken diğer kitaplarıdır. Ayrıca, Bugünün Diliyle Hayyam ve Bugünün Diliyle Mevlana adlı çevirileri mev-

cuttur.

Onun mücadelecilik kişiliği daha ilk gençlik yıllarında bile kendini göstermektedir. Daha liseyi yeni bitirip 1938'de Harp Okuluna girdiğinde arkadaşlarıyla birlikte Nâzım Hikmet'in şiirlerini okur ve gizlice kitap alışverişinde bulunurlar. Avrupa'daki faşizm rüzgârlarının Türkiye'yi etkisine aldığı bu yıllarda, okulda faşist grupların ihbarı sonucu birçok arkadaşıyla birlikte tutuklanır. Nazım Hikmet'i susturmak isteyen dönemin hükümeti düzmece iddialarla askerleri isyana teşvikten 15 yıl hapse mahkûm eder. Bu olay "Donanma Davası" diye tarihe geçmiştir.

A. Kadir ne haykırmaktan vazgeçmiştir ne de umut etmekten. Genciyle, yaşlısıyla, çocuğuyla, kadınıyla her türden insanı kucaklamıştır şiirlerinde ve adeta onlarla yaşamıştır her satırda. Cibali'nin kadın tütün işçilerini de anlatmıştır şiirlerinde:

Cibali dendi mi
aklıma siz gelirsiniz, kadınlar,
kiminizin beş çocuğu,
kiminizin nar gibi yanakları var,
kiminiz kocasız kalmış,
kiminiz ihtiyar,
kiminiz daha körpe henüz.
Bana umulmadık,
eskimiş türküler düşündürür
siyah başörtüsü altında yüzünüz.

Parmaklarda tütün kokusu.
Tütün kokusu pazen entarilerde.
Biriniz ekmek alır fırından,
biriniz durmuş öksürüyor ilerde,
geçiyor bizim mahalleden biriniz.

Cibali dendi mi
aklıma siz gelirsiniz, kadınlar.
Çarpık ayakkaplarınız gelir
ve kahraman elleriniz.

A.Kadir, 1985'te İstanbul'da hayata gözlerini yumdu. Ama egemenlerin karşısında duran mücadelecilik ruhu aramızda yaşamaya devam edecek. Çünkü O'nun da dediği gibi:

Dünyada benim
Tek özlediğim şey
Dünyanın güzel olmasını görmek
Ne benim hürriyetimi çalacaklar
Ne senin kuvvetini

Hafta Tatili Düzenlemesinde Son Durum

Haziran ayı sonunda “Sanayinin Geliştirilmesi ve Üretim Desteklenmesi Kanunu” Meclisten geçti. Bu kanun 1924 yılından bu yana yürürlükte olan 394 sayılı Hafta Tatili Kanununu yürürlükten kaldırdı. Böylelikle hükümet işverenler için bir düzenleme daha yapmış oldu. Şirketler artık hafta tatilinde çalışma yapmak için belediyelerden hafta sonu çalışma ruhsatı almak zorunda değil. Pazar günü fabrikalar, sanayi işletmeleri, AVM’ler ve küçük işyerleri belediyelere harç ödenmeden açılabilir.

Bu değişiklik basında geniş yer buldu, işçilerin hafta tatili hakkını gündeme getirdi. İşçilerin 6 günlük çalışmanın ardından kazandığı bir günlük hafta tatili hakkının, bu değişiklikte ortadan kalkıp kalmadığı tartışılmaya başlandı. İşin doğrusu şu ki, işçilerin 6 günlük çalışmanın ardından elde ettiği hafta tatili hakkı, Ulusal Bayram ve Genel Tatiller Kanunu ile 4857 sayılı İş Kanununda korunmaya devam ediyor.

1981’den bu yana yürürlükte olan 2429 sayılı Ulusal Bayram ve Genel Tatiller Hakkında Kanunun 3. maddesinde şöyle denmektedir: “Hafta tatili Pazar günüdür. Bu tatil 35 saatten az olmamak üzere Cumartesi günü en geç saat 13.00’ten itibaren başlar.”

4857 sayılı İş Kanununun 46. ve 63. maddeleri de hafta tatili konusunu düzenler.

63’üncü madde şöyle der: “Genel bakımdan çalışma süresi haftada en çok kırk beş saattir. Aksi kararlaştırılmamışsa bu süre, işyerlerinde haftanın çalışılan günlerine eşit ölçüde bölünerek uygulanır. Yer altı maden işlerinde çalışan işçilerin çalışma süresi; günde en çok yedi buçuk, haftada en çok otuz yedi buçuk saattir. Tarafların anlaşması ile haftalık normal çalışma süresi, işyerlerinde haftanın çalışılan günlerine, günde on bir saati aşmamak koşulu ile farklı şekilde dağıtılabilir. Bu halde, iki aylık süre içinde işçinin haftalık ortalama çalışma süresi, normal haftalık çalışma süresini aşamaz. Denkleştirme süresi toplu iş sözleşmeleri ile dört aya kadar artırılabilir. Turizm sektöründe dört aylık süre içinde işçinin haftalık ortalama çalışma süresi, normal haftalık çalışma süresini aşamaz; denkleştirme süresi toplu iş sözleşmeleri ile altı aya kadar artırılabilir.”

46’ncı madde ise şöyledir: “Bu kanun kapsamına

giren işyerlerinde, işçilere tatil gününden önce 63’üncü maddeye göre belirlenen iş günlerinde çalışmış olmaları koşulu ile yedi günlük bir zaman dilimi içinde kesintisiz en az yirmi dört saat dinlenme (hafta tatili) verilir. Çalışılmayan hafta tatili günü için işveren tarafından bir iş karşılığı olmaksızın o günün ücreti tam olarak ödenir.”

İşçinin 7 günlük çalışma içerisinde 1 günlük hafta tatili hakkı değişmemiştir. Hafta tatilinde çalışılması halinde işçiye fazla mesai ücreti ödenmelidir. Yani işçi hafta tatilinin ortadan kaldırıldığını düşünüp patronların oyununa gelmemelidir. Hafta tatilini kullanmalıdır, çalıştığı takdirde mesaisini istemelidir. Hatta haklarını daha çok ilerletmek, iş saatlerini düşürmek, mesai ücretlerini arttırmak için mücadele etmelidir.

Biliyoruz ki hükümet her dönem patronların isteği doğrultusunda kanun değişiklikleri yapıyor. Emeklilik yasasından sağlık hakkına, grev yasaklarından kadın işçilerin haklarına kadar birçok yasa patronlar lehine yeniden düzenleniyor. Çoğu yasa işçiye “müjde” şeklinde sunulmasına rağmen gerçekte yenilenen, değiştirilen her yasa işçilerin aleyhine patronların lehine oluyor. Buna rağmen patronlar, kârları söz konusu olduğunda hiçbir kanun tanımıyorlar. İşçileri hafta tatilinde de, bayram ve genel tatil günlerinde de çalıştırıyorlar. **Özellikle sendikasız işyerlerinde, işçilerin tatil ve dinlenme hakları hiçe sayılıyor.** Bunun nedeni işçi sınıfı saflarının örgütsüz ve dağınık olmasıdır. İşverenler için onca yasal düzenleme yapan hükümetin **işçiler lehine tek bir düzenleme yapmaması**, var olan hakları gasp etmeye çalışması bundandır.

Bu duruma son verecek olan işçilerin örgütlenerek mücadele etmeleridir. Çünkü bu sömürü düzeninde haklarımızın kendi mücadelemiz dışında hiçbir garantisi yoktur. ■

İşçinin 7 günlük çalışma içerisinde 1 günlük hafta tatili hakkı değişmemiştir. Hafta tatilinde çalışılması halinde işçiye fazla mesai ücreti ödenmelidir. Yani işçi hafta tatilinin ortadan kaldırıldığını düşünüp patronların oyununa gelmemelidir.

Aslanı Kedi Yapan Taktikler

2015'te metal işçileri greve çıkmışlardı. Gebze'deki fabrikaların önünde eylem yapılıyordu. İşçilerde büyük bir coşku vardı. Ancak ertesi gün grev yasaklandı ve işçiler yeterince örgütlü olmadıkları için bu yasağa direnemediler, işbaşı yaptılar. Bir işçi o gün duygularını şu şekilde ifade etmişti: "Greve aslan gibi çıktık, tezgâhların başına kedi gibi döndük." Bu örnekte olduğu gibi işçiler, talepleri için ne zaman eyleme geçecek olsalar, önce büyük bir coşku ve kararlılık görüntüsü çiziyorlar. Ama kısa zamanda coşku sönüyor, kararlılık yerini endişe ve moralsizliğe bırakıyor. Bunun altında patronların ve hükümetin işçileri bölmek, mücadeleden vazgeçirmek için uyguladığı taktikler var. İşçilerse bu taktiklere yeniliyorlar çünkü birlik değil, yani örgütsüz ve hazırlıksızlar.

Mesela Bursa'da "**Metal Fırtına**" patlak verdiğinde işçilerin elinde sadece uğradıkları haksızlıklara karşı yıllardır birikmiş öfkeleri vardı. Eylemleri bilinçli ve hazırlıklı olarak başlatmamışlardı. Patronlar ve hükümet bunu biliyordu ve öyle taktikler uyguladılar ki işçilerin mücadelesi söndü, yeniden mücadeleye atılmak için lazım olan moral ve güçleri yok oldu. Tofaş'ta patron işçilerin evlerine adamlarını gönderdi. Eşlerinin işten atılmasıyla ve hapsedilmesiyle korkutulan kadınlar, eşlerini eylemden vazgeçirmek için fabrika önlerine getirildi. Coşkunöz'de işveren işçilerle değil takım başlarıyla görüştü. Patronların etkisine kapılan takım başları direnişi kırdı. Renault'ta işçi temsilcileri görüşmeye çağrıldı ama her seferinde uzun süre bekletildiler ve yıpratıldılar. MESS ve Renault yöneticileri, aç olduklarını bildikleri işçilerin karşısında yemek yediler, psikolojik baskı oluşturdular. Toplantıları bilerek uzattılar. Meselâ birçok toplantı saatlerce sürdü ve temsilciler içeride görüşürken, dışarıdaki işçiler saatler boyunca coşkulu tezahüratlar yapıp kararlılıklarını ortaya koydular. Fakat toplantıdan bir sonuç çıkmadı, tükenmiş işçiler hiçbir şey elde edemedi bıkınca dağıldılar ve giderek umutsuzluk hâkim olmaya başladı. Toplantıları sonuçsuz bırakan patron temsilcilerinin arzusu tam da buydu: İşçileri yormak, tüketmek ve yenilgi psikolojine hazırlamak! Bu durum, işçilerin talepleri tam olarak karşılanmadan işbaşı yapılmasında etkili oldu.

Patronların bu taktikleri tesadüf değil bir hazırlığın sonucudur, sınıf tutumudur. Onlar "kriz"

durumlarında "aslanı uysal bir kedi haline getirecek" taktikleri çok iyi biliyor ve sonuna kadar kullanıyorlar. Meselâ geçtiğimiz günlerde Kocaeli'ndeki patronlar, bir danışmanlık şirketinin "İşçi İşveren İlişkileri ve Kriz Yönetimi" adlı seminerine katıldılar. Seminerin alt başlıkları arasında şunlar vardı: "Metal Fırtına 2 geliyor mu? İşverenler, şirket sahipleri, yöneticiler olarak ne yapacağımızı biliyor musunuz? Olası işçi-işveren krizini önlemenin yolları neler olabilir? Kriz oluştuğunda en sağlıklı çözüm ne olabilir?" Seminerde "krizin" yaşandığı ama sorunun işveren lehine çözüldüğü somut örnekler de paylaşıldı. Yani **işçilerin hakları için mücadele etmesi patronlar için "kriz"dir** ve patronlar bu "krizleri" nasıl çözeceklerini çok iyi biliyorlar. Hazırlıksız, bilinçsiz ve örgütsüz işçilerin karşısında hazırlıklı, bilinçli ve örgütlü davranıyor, kısa zamanda onları yenilgiye uğrattıyorlar. Elbette işçilerin bu saldırıları boşa çıkarabilmesi için durumu tersine çevirmesi, yani örgütlenmesi gerekiyor.

İşçilerin mücadele örgütü olması gereken sendikaların başında bugün işçilerden ve onların sorunlarından uzaklaşmış **bürokratlar** var. Bu sendikacılar patronların sinsi taktiklerini boşa çıkartacak istek ve bilinçten yoksunlar. Örgütsüz işçileri daha da pasifleştirip bezdiriyorlar. Örneğin grev yasağı karşısında cam işçilerinin önüne *üretimi durdurma* veya *bütün gün yavaşlatma* hedefini koymuyorlar. Bunun yerine zaten 8 saat çalışıp vardiyasını bitirmiş işçileri bir vardiya daha işyerinde tutuyorlar. İşçilerin gazını alıyor, onları yoruyorlar. Üretim devam ederken böyle bir eylem patronları değil işçileri etkiliyor. Bu arada patronlarla sendikacılar sık sık görüşüyor ama toplantılar sonuçsuz bırakılıyor, işçilerin beklentileri boşa çıkartılıyor. Sonuçta işçi artık beziyor ve "aman, ne olacaksa olsun" noktasına varıyor. Patronlarsa, enerjisi biten ve kavgasını sürdüremeyen işçilere kendi şartlarını dayatıyorlar.

Oysa geçmişte, Kemal Türkler'in başında olduğu **Maden-İş** gibi mücadeleciler sendikalar vardı, bu sendikalarda sosyalist işçiler etkiliydiler. Bu işçiler tüm bu taktiklerin ne anlama geldiğini biliyorlardı. Buna göre bir eylem çizgisi izliyor, taktikleri boşa çıkarıyor ve zafere ulaşıyorlardı. İşçiler patronların karşısına uysal bir kedi gibi değil aslan gibi çıkıyorlardı. Bugün de yapılması gereken bu: Aslan, aslan olabilmek için birleşmeli ve bilinçlenmeli. ■